

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 6 december 2023
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
SEC(2004) 1070**

**12104/04
DCL 1**

**TRANS 277
MAR 152
AVIATION 160
RECH 162**

DERUBRICERING¹

van document: ST 12104/04 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

d.d.: 6 september 2004

nieuwe status: Publiek

Betreft: Aanbeveling van de Commissie aan de Raad om de Commissie te
machtigen onderhandelingen te beginnen met het oog op de sluiting van
een samenwerkingsovereenkomst met Oekraïne betreffende de
ontwikkeling van een civiel globaal satellietnavigatiesysteem

Hierbij gaat voor de delegaties de gederubriceerde versie van bovengenoemd document.

De tekst van dit document is identiek aan die van de voorgaande versie.

¹ Door de Europese Commissie op 3 september 2023 gederubriceerd document.

RESTREINT UE

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 6 september 2004 (29.09)
(OR. en)**

12104/04

**Interinstitutioneel dossier:
SEC(2004) 1070**

RESTREINT UE

**TRANS 277
MAR 152
AVIATION 160
RECH 162**

INGEKOMEN DOCUMENT

van: mevrouw Patricia BUGNOT, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen: 2 september 2004
aan: de heer Javier SOLANA, secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger
Betreft: Aanbeveling van de Commissie aan de Raad om de Commissie te machtigen onderhandelingen te beginnen met het oog op de sluiting van een samenwerkingsovereenkomst met Oekraïne betreffende de ontwikkeling van een civiel globaal satellietnavigatiesysteem

Hierbij gaat voor de delegaties Commissiedocument SEC(2004) 1070 def.

Bijlage: SEC(2004) 1070 def.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 2.9.2004
SEC(2004) 1070 definitief

RESTREINT UE

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

om de Commissie te machtigen onderhandelingen te beginnen met het oog op de sluiting van een samenwerkingsovereenkomst met Oekraïne betreffende de ontwikkeling van een civiel globaal satellietnavigatiesysteem

DECLASSIFIED

A. TOELICHTING

1. INLEIDING

In januari 1998 heeft de Commissie de Mededeling "Ontwikkeling van een Trans-Europees netwerk voor positiebepaling en navigatie: een Europese strategie voor GNSS (Global Navigation Satellite Systems)"² gepubliceerd. In deze mededeling is een strategie uiteengezet voor de ontwikkeling van een geïntegreerd netwerk van navigatiehulpmiddelen, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van satellietnavigatie om tot een zo goed mogelijke en betaalbare dienstverlening voor heel Europa te komen, inclusief de meest noordelijke regio's.

Op 10 februari 1999 heeft de Commissie de Mededeling "GALILEO - Een rol voor Europa bij de ontwikkeling van een nieuwe generatie van satellietnavigatiediensten"³ goedgekeurd. In deze mededeling is een strategie uiteengezet om GALILEO, een Europese component van GNSS-2, in vier fasen te ontwikkelen: de definitie-, ontwikkelings- en validerings-, implementatie- en exploitatiefase. GALILEO is een zelfstandig systeem, dat echter volledig interoperabel is met het GPS-systeem van de Verenigde Staten en open staat voor samenwerking met andere derde landen.

Op 17 juli 1999 heeft de Raad een resolutie goedgekeurd waarin de mededeling van de Commissie gunstig wordt onthaald en de Commissie wordt uitgenodigd om samenwerkingsmogelijkheden te onderzoeken.

Op 5 april 2001 heeft de Raad een resolutie goedgekeurd⁴ waarin hij de voortzetting aanmoedigt, onder zijn politieke leiding, van de contacten met niet-lidstaten die aan de ontwikkeling van GALILEO willen bijdragen. De Raad riep er ook toe op de WRC 2003 actief voor te bereiden om de resultaten van de WRC 2000 te consolideren door een passende gemeenschappelijke aanpak van het GALILEO-spectrum.

Overeenkomstig de resoluties van de Raad⁵ heeft de Commissie contacten onderhouden met derde landen en vastgesteld dat Oekraïne belangstelling heeft om deel te nemen aan GALILEO.

Rekening houdende met de in oktober 2003 goedgekeurde gezamenlijke verklaring van de EU en Oekraïne over satellietnavigatie en na meerdere vergaderingen tussen de EU en vertegenwoordigers van Oekraïne, heeft Oekraïne officieel de wens uitgedrukt onderhandelingen over een definitieve overeenkomst betreffende GALILEO te willen voeren.

² COM (98) 29 def. van 21 januari 1998.

³ COM (1999) 54 def. van 10 februari 1999.

⁴ Resolutie van de Raad over GALILEO, PB C 157 van 30 mei 2001.

⁵ Resolutie van de Raad van 19 juli 1999, PB C 221 van 3.8.1999 en Resolutie 7918 van de Raad van 5 april 2001 over GALILEO.

2. SATELLIETNAVIGATIE IN OEKRAÏNE

Oekraïne is een van de acht landen binnen de mondiale ruimtevaartwereld die blijken te hebben gegeven van een aanzienlijke technologische achtergrond op het gebied van ruimteprogramma's en belangrijke prestaties op het gebied van GNSS-toepassingen, -apparatuur, -gebruikerssegmenten en regionale technologie.

De Oekraïense ruimteïndustrie behoort tot de wereldleiders wat het ontwerp en de productie van lanceerinstallaties (Zenit, Cyclon, Dnepr, Mayak, Svitiaz) en van cruciale GNSS-componenten betreft. Het ruimteprogramma van Oekraïne is zeer gediversifieerd en omvat onder meer de ontwikkeling, integratie, tests en exploitatie van satellieten en lanceerinstallaties voor satellieten.

Gezien de beperkingen die gelden voor de overdracht van ruimtetechnologie, heeft Oekraïne zijn ruimtesystemen (concepten, software en hardware) zodanig ontwikkeld dat het onafhankelijk is en geen aan beperkingen onderworpen goederen hoeft in te voeren.

De Oekraïense bedrijven zijn actief in de toepassings- en dienstenontwikkelingssector. De GNSS-technologie wordt gebruikt in diverse civiele toepassingen zoals: vervoer, milieu, landbouw, techniek, persoonlijke openluchtrecreatie en systemen voor de beveiliging van levens.

In het kader van zijn ruimteprogramma's heeft Oekraïne zijn belangstelling laten blijken om met de Europese Unie samen te werken aan de ontwikkeling van GALILEO.

3. VERKENNENDE CONTACTEN TUSSEN OEKRAÏNE EN DE EU

Sinds de EU in 1998 een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst met Oekraïne heeft gesloten, bereidt Oekraïne zich actief voor op deelname aan de Europese GNSS-projecten en heeft het een eigen bijdrage aan het EGNOS System Test Bed (ESTB) ontwikkeld.

Tijdens de topontmoeting van 7 oktober 2003 in Yalta hebben Oekraïne en de EU een gezamenlijke verklaring over samenwerking op het gebied van satellietnavigatie goedgekeurd.

Op 21 juni 2004 hebben de diensten van de Commissie, op uitnodiging van de Oekraïense regering, het GALILEO-programma voorgesteld aan de Oekraïense regering en het Oekraïense bedrijfsleven. Aansluitend op deze voorstelling vonden verkennende gesprekken plaats over de stand van zaken en de doelstellingen van het beleid inzake satellietnavigatie in de EU en in Oekraïne, en over mogelijke vormen van samenwerking. In deze gesprekken werd de waarde van Oekraïne voor het GALILEO-programma bevestigd (zie punt 5). Het brede toepassingsgebied van een samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Oekraïne werd besproken teneinde deze bij de respectieve politieke autoriteiten aan te bevelen.

In zijn brief van 2 juli 2004 heeft Oekraïne gevraagd om de onderhandelingen over een samenwerkingsovereenkomst inzake EGNOS/GALILEO op gang te brengen.

4. SAMENHANG MET ANDERE COMMUNAUTAIRE BELEIDSDOMEINEN

De bevordering van een navigatie- en positiebepalingsnetwerk in Europa bekleedt een centrale plaats in het communautaire beleid dat erop gericht is de infrastructuur voor land-, zee- en luchtvervoer volledig te integreren en aldus een veilige, naadloze, economisch rendabele en milieuvriendelijke navigatie tot stand te brengen. De volgende wetteksten en mededelingen zijn relevant voor de ontwikkeling van het netwerk:

- Resolutie van de Raad van 19 december 1994 betreffende de Europese bijdrage aan de ontwikkeling van een wereldwijd satellietnavigatiesysteem (GNSS) (94/C 379/02);
- Mededeling van de Commissie - satellietnavigatiediensten: een Europese benadering (COM(94) 248 def.);
- Communautaire richtsnoeren voor de ontwikkeling van een transeuropees vervoersnet (1692/96/EG van 9 september 1996);
- Besluit van de Raad van 18 juni 1998 betreffende de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, het Europees Ruimteagentschap en EUROCONTROL inzake een Europese bijdrage tot de ontwikkeling van een wereldwijd satellietnavigatiesysteem;
- Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: "Ontwikkeling van een Trans-Europees netwerk voor positiebepaling en navigatie: een Europese strategie voor GNSS (Global Navigation Satellite Systems)" (COM(1998) 29 def.), de conclusies van de Raad Vervoer van 17 maart 1998 en de Resolutie van het Europees Parlement, gebaseerd op het Langenhagen-rapport, 13 januari 1999 (A 4-0413/98);
- Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – "GALILEO - Een rol voor Europa bij de ontwikkeling van een nieuwe generatie van satellietnavigatiediensten" (COM(1999) 54 def. van 10 februari 1999) en de resolutie van de Raad van 17 juni 1999⁶;
- Mededeling van de commissie aan het Europees Parlement en de Raad over GALILEO, (COM(2000) 750 def.) en de resolutie van de Raad van 5 april 2001;
- Mededeling van de Commissie aan het Parlement en de Raad "Voortgang van het programma GALILEO" (COM(2002) 518 def. van 24 september 2002);
- Verordening (EG) nr. 876/2002 van de Raad van 21 mei 2002 tot oprichting van de gemeenschappelijke onderneming Galileo;
- Verordening (EG) nr. 1321/2004⁷ van de Raad van 12 juli 2004 inzake de beheersstructuren van de Europese programma's voor radionavigatie per satelliet;
- Verordening (EG) nr. 1334/2000⁸ van de Raad van 22 juni 2000 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer van producten en technologie voor tweërlei gebruik, goedgekeurd op 22 juni 2000 en laatstelijk gewijzigd bij

⁶ Resolutie van de Raad van 17 juni 1999 over "GALILEO - Een rol voor Europa bij de ontwikkeling van een nieuwe generatie van satellietnavigatiediensten" – Definitiefase.

⁷ PB L 246 van 20 juli 2004, blz. 1

⁸ PB L 159 van 30 juni 2000, PB L 338 van 20 december 2001.

Verordening (EG) nr. 2432/2001 van 20 november 2001 en
Verordening (EG) nr. 880/2002 van 27 mei 2002;

- Witboek - Een actieplan voor de uitvoering van het Europese ruimtevaartbeleid (COM(2003) 673);
- Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement - De grotere Europese nabuurschap: een nieuw kader voor de betrekkingen met de oostelijke en zuidelijke buurlanden (COM(2003) 104 def. van 11 maart 2003).

5. VOORGESTELD SCENARIO VOOR SAMENWERKING MET OEKRAÏNE

Het tijdens de voorafgaande gesprekken met Oekraïne vastgelegde samenwerkingsscenario heeft betrekking op multilaterale en industriële samenwerking, activiteiten op het gebied van onderzoek en wetenschappen, met name op het vlak van normalisatie, monitoring van de regionale integriteit en financiële investeringen in GALILEO.

Multilaterale samenwerking: multilaterale samenwerking vormt een belangrijke component, die erop gericht is de steun van Oekraïne aan GALILEO tot uiting te brengen in de diverse internationale fora, zoals de Internationale Telecommunicatie-unie, de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, de Internationale Maritieme Organisatie en het Office for Outer Space Affairs van de Verenigde Naties. Oekraïne heeft zich reeds eerder bereid verklaard steun te verlenen aan het Europese standpunt inzake normalisatie en toekenning van frequenties, dat tot doel heeft de markt voor GALILEO-diensten te bevorderen.

Industriële samenwerking: Wat industriële samenwerking betreft, heeft Oekraïne belangstelling getoond om deel te nemen aan de ontwikkeling van de ruimteinfrastructuur (oproep tot het indienen van voorstellen van het Europees Ruimte-Agentschap) en aan de activiteiten van het 6e Kaderprogramma voor onderzoek, met name wat normalisatie, certificering en de ontwikkeling van diverse toepassingen en van diensten met toegevoegde waarde betreft.

De Europese Unie is van mening dat Oekraïne de civiele toepassingen in zijn GNSS-markt moet baseren op de GALILEO-diensten. Oekraïne is bijzonder actief in de ontwikkeling van toepassingen en diensten en is bereid GALILEO te promoten door deze technologie in zijn producten te integreren.

De industriële samenwerking tussen Oekraïense en Europese bedrijven uit de ruimtesector gaat al verscheidene jaren terug. Er bestaat dus een solide basis om de samenwerking op dit gebied, dat belangrijk is voor beide partijen, verder uit te breiden. De overeenkomst moet zodanig worden opgesteld dat dit gemeenschappelijke belang wordt beschermd en ondersteund en dat gestreefd wordt naar verdere samenwerking tussen bedrijven uit beide landen.

Wetenschappen: De EU en Oekraïne zijn overeengekomen de samenwerking op het vlak van civiel wetenschappelijk onderzoek en civiele technologische ontwikkeling in het kader van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (art. 58), die sinds 1998 van kracht is, te bevorderen. In juli 2004 is een specifieke bilaterale overeenkomst inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking van kracht geworden, die de deelname van Oekraïne aan het 6e Kaderprogramma van de EU en de daaropvolgende programma's vergemakkelijkt. De EU

verleent ook financiële steun voor wetenschappelijke samenwerking via het multilaterale Centrum voor wetenschap en technologie in Oekraïne en via INTAS, de Internationale vereniging voor de bevordering van de samenwerking met wetenschappers uit de nieuwe onafhankelijke staten van de voormalige Sovjetunie. Om deze samenwerking op belangrijke en nauwkeurig geselecteerde wetenschappelijke domeinen te stimuleren en te versterken, moet, in het kader van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, een samenwerkingsovereenkomst met Oekraïne inzake de ontwikkeling van een civiel globaal satellietnavigatiesysteem worden gesloten.

Regionale integriteit: Het aspect regionale integriteit van deze overeenkomst is bijzonder belangrijk aangezien Oekraïne belangstelling heeft getoond om EGNOS- en GALILEO-grondsystemen op zijn grondgebied te installeren en derhalve een regionaal technologisch ondersteuningscentrum voor de GALILEO-grondapparatuur te worden.

Beheer en financiering: Oekraïne kan alleen deelnemen aan GALILEO wanneer het een gedeelte van de kosten voor de ontwikkelings-, validerings-, implementatie- en exploitatiefasen op zich neemt. Wanneer Oekraïne deelneemt aan de ontwikkelingsfase van GALILEO moet bovendien rekening worden gehouden met de Gemeenschappelijke onderneming GALILEO.

Er moet ook bijzondere aandacht worden besteed aan verbintenissen die Oekraïne is aangegaan op het vlak van de bescherming van intellectuele eigendom en de ondersteuning van multilaterale non-proliferatie-inspanningen. De samenwerking is ook onderhevig aan de relevante controles op de uitvoer, die onder meer zijn vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1334/2000, zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2432/2001 en Verordening (EG) nr. 880/2002⁹.

6. VOORGESTELD ONDERHANDELINGSSCHEMA

Op basis van de in oktober 2003 goedgekeurde gezamenlijke verklaring van de EU en Oekraïne over satellietnavigatie en na meerdere vergaderingen met vertegenwoordigers van Oekraïne, heeft Oekraïne officieel de wens uitgedrukt onderhandelingen over een definitieve overeenkomst betreffende GALILEO te willen voeren.

De officiële onderhandelingen tussen de EU en Oekraïne zullen onmiddellijk na de goedkeuring van de onderhandelingsrichtsnoeren op gang worden gebracht. Het is de bedoeling deze onderhandelingen tegen eind 2004 te beëindigen, zodat de Raad begin 2005 de samenwerkingsovereenkomst kan goedkeuren.

7. BEVOEGDHEID VAN DE GEMEENSCHAP

De bevoegdheid van de Gemeenschap om deze internationale verbintenis aan te gaan, vloeit voort uit de artikelen 133 en 170 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

⁹ PB L 159 van 30 juni 2000, PB L 338 van 20 december 2001 en PB L 139 van 29 mei 2002.

B. AANBEVELING

In het licht van wat voorafgaat,

BEVEELT DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN AAN:

- dat de Raad de Commissie machtigt onderhandelingen met Oekraïne te voeren, namens de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, met het oog op de sluiting van een overeenkomst betreffende de ontwikkeling van een civiel globaal satellietnavigatiesysteem;
- dat, aangezien de Commissie deze onderhandelingen overeenkomstig het Verdrag namens de Europese Gemeenschap voert, de Raad een speciaal comité aanwijst om haar in deze taak bij te staan, en;
- dat de Raad de bijgaande onderhandelingsrichtsnoeren goedkeurt.

Gedaan te Brussel, op

*Voor de Commissie
Lid van de Commissie*

BIJLAGE

ONDERHANDELINGSRICHTSNOEREN

De Commissie zal met Oekraïne onderhandelen over een samenwerkingsovereenkomst betreffende de ontwikkeling van een civiel globaal satellietnavigatiesysteem.

1. DOEL

Deze samenwerking heeft, in de mate van het mogelijke, betrekking op de volgende aspecten van navigatie, positie- en tijdsbepaling per satelliet:

- wetenschappelijke en technische samenwerking;
- industriële samenwerking, volledig in overeenstemming met bestaande samenwerkingsovereenkomsten en verplichtingen, onder meer inzake non-proliferatie en controle op de uitvoer¹⁰;
- internationale samenwerking tussen exploitanten van Europese GNSS-systemen en van de Oekraïense GNSS-activiteiten;
- samenwerking op het vlak van de planning van toekomstige ontwikkelingen van GNSS voor civiel gebruik en van een gecoördineerde benadering van de volgende generatie GNSS voor civiel gebruik;
- economische samenwerking en financiële deelname aan het GALILEO-programma.

De uiteindelijke overeenkomst mag niet in strijd zijn met Verordening (EG) nr. 876/2002 van de Raad van 21 mei 2002 tot oprichting van de gemeenschappelijke onderneming GALILEO¹¹ en Verordening (EG) nr. 1321/2004¹² van de Raad van 12 juli 2004 inzake de beheersstructuren van de Europese programma's voor radionavigatie per satelliet, noch met de institutionele structuur die bij deze verordeningen is opgericht.

Technologieën en producten op de volgende gebieden vallen niet onder het toepassingsgebied van de overeenkomst:

- (a) gevoelige GALILEO-technologieën en –producten, op grond van de exportcontrolevoorschriften van de EU, EU- en ESA-lidstaten, MTCR en regeling van Wassenaar, evenals cryptografie en informatieveiligheid (INFOSEC);

¹⁰ PB L 159 van 30 juni 2000, PB L 338 van 20 december 2001 en PB L 139 van 29 mei 2002, Regeling van Wassenaar en de controleregeling voor rakettechnologie (Missile Technology Control Regime, MTCR).

¹¹ PB L 138 van 28 mei 2002, blz. 1.

¹² PB L 246 van 20 juli 2004, blz. 1.

- (b) de GALILEO-systeembeveiligingsarchitectuur (ruimte-, grond- en gebruikerssegmenten);
- (c) veiligheidscontroleaspecten van de globale segmenten van GALILEO;
- (d) de Public Regulated Services in de definitie-, ontwikkelings-, implementatie-, test- en evaluatie- en exploitatie- (beheer en gebruik) fasen.

De EU mag pas geheime informatie over GALILEO met Oekraïense partners uitwisselen nadat zij een passende veiligheidsovereenkomst met Oekraïne heeft gesloten.

2. TOEPASSINGSGEBIED

In het licht van de eventuele medewerking van Oekraïne aan de ontwikkelings-, implementatie- en exploitatiefase van GALILEO is de overeenkomst voornamelijk gericht op:

- (1) samenwerking op het vlak van marktontwikkeling, identificatie van en antwoord op gebruikersbehoeften;
- (2) samenwerking in internationale fora teneinde gecoördineerde standpunten in te nemen;
- (3) bilaterale samenwerking inzake frequentieaangelegenheden, met inachtneming van de EU-procedures¹³ of interoperabiliteit met betrekking tot het gebruik van frequenties met andere GNSS-systemen (GPS), inclusief coördinatie van de frequentieplanning om een doeltreffende en interferentievrije coëxistentie van Europese en eventuele toekomstige Oekraïense GNSS-systemen mogelijk te maken en toegang tot bestaande en toekomstige radionavigatiefrequenties die relevant zijn voor satellietnavigatie;
- (4) samenwerking met betrekking tot de ontwikkeling van systemen en diensten, voorzover nodig;
- (5) samenwerking wat betreft de opstelling en goedkeuring van een geschikte aansprakelijkheidsregeling voor GNSS in zijn geheel;
- (6) vaststelling van de grenzen waarbinnen technologieoverdracht mogelijk is, rekening houdende met de bestaande samenwerkingsovereenkomsten en -verplichtingen en met inachtneming van de verbintenissen op het vlak van non-proliferatie en controle van de uitvoer;
- (7) het gebruik van GALILEO-signalen voor open toepassingen, commerciële toepassingen en toepassingen op het vlak van de beveiliging van levens.

¹³ Het radiospectrumbeleid van de EU, gebaseerd op Beschikking nr. 676/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad (de "radiospectrumbeschikking"), waarin de coördinatie van kwesties met betrekking tot het radiospectrum op EU-niveau is geregeld. Deze beschikking heeft ook betrekking op de coördinatie van technische aspecten met de Europese Conferentie van de Administraties van Posterijen en van Telecommunicatie (CEPT) en op de vertegenwoordiging van de EU-belangen in de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU).

Daarnaast voorziet de overeenkomst in:

- (8) bilaterale samenwerking en multilaterale bevordering met betrekking tot interoperabele grond- en ruimtesystemen van GALILEO, bij wijze van bijdrage tot de implementatie en ontwikkeling van een toekomstig internationaal netwerk voor integriteitsbewaking, teneinde een aanvullend netwerk van regionale systemen voor de vergroting en bewaking van de integriteit op te richten;
- (9) samenwerking teneinde de ontwikkeling van een geschikte planning inzake radionavigatie te ondersteunen;
- (10) overleg teneinde het beleid inzake kostenverhaal te coördineren;
- (11) voorwaarden en uitvoeringsbepalingen voor industriële samenwerking;
- (12) bevordering van de ontwikkeling van en de toegang tot GALILEO-toepassingen in de Oekraïense markt;
- (13) intellectuele-eigendomsrechten met betrekking tot GALILEO;
- (14) samenwerking met het oog op de ontwikkeling en toepassing van een normalisatiebeleid en een certificeringsmethode¹⁴ voor apparatuur en diensten voor de beveiliging van levens en andere toepassingen, inclusief de opstelling van normen, verificatie- en validatietechnieken en –resultaten, systeembeheer en -onderhoud, operationele procedures en navigatieprestaties;
- (15) opleiding en de daarmee gepaard gaande uitwisseling van wetenschappers;
- (16) mogelijkheden voor Oekraïne om te investeren in GALILEO.

3. ONTWIKKELING

Een vereenvoudigde procedure die het mogelijk maakt de overeenkomst technisch aan te passen aan veranderende omstandigheden, zal in de overeenkomst worden opgenomen.

4. GESCHILLENREGELING EN OPZEGGING VAN DE OVEREENKOMST

In de overeenkomst wordt een geschillenregeling opgenomen, waarbij rekening wordt gehouden met het mechanisme voor geschillenregeling van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, alsook bepalingen die de partijen de mogelijkheid bieden de overeenkomst te beëindigen.

De Commissie brengt bij de Raad verslag uit over het resultaat van deze onderhandelingen en, waar nodig, over alle problemen die bij deze onderhandelingen zijn gerezen.

¹⁴ Rekening houdende met Richtlijn 1999/5/EG betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit (de "RTTE-richtlijn").